Mediacje

Wybierając mediację nie tracisz, a wiele możesz zyskać

Koszalin, maj 2022r

MEDIACJA

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI

MEDIACJA

Wolters Kluwer

Dzięki mediacji konflikty ulatują

www.gov.pl/sprawiedliwosc/mediacje

@mediacja.gov

kiedy mediacja?

- Mediacja jest celowa we wszystkich sprawach, w których prawo dopuszcza zawarcie ugody (gospodarczych, rodzinnych, cywilnych procesowych),
- Mediacja jest możliwa w wielu sprawach nieprocesowych (np. działowych), czy w sprawach o rozwód, w których ugoda zawarta przed mediatorem jest następnie inkorporowana do treści orzeczenia

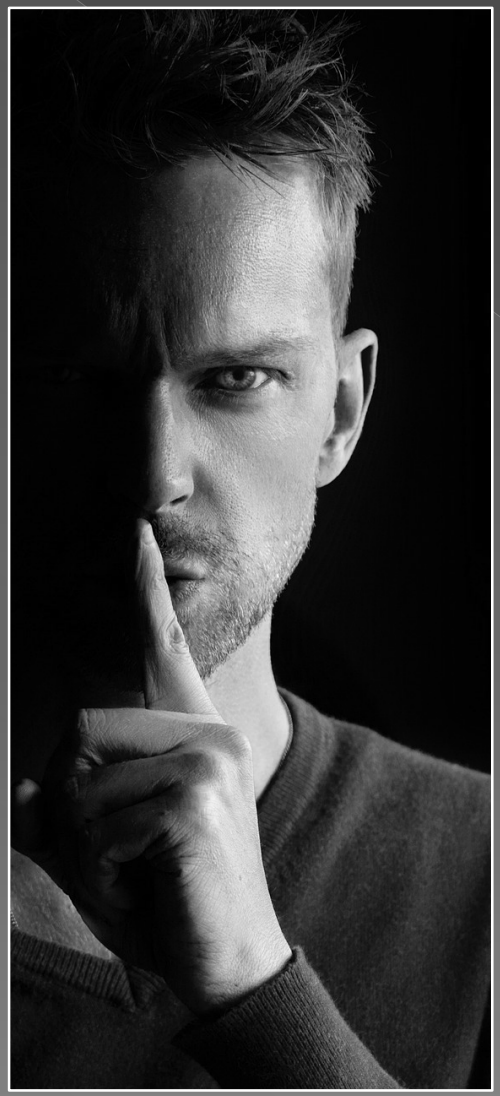

Zasady mediacji

- dobrowolność,
- bezstronność,
- neutralność,
- Poufność

zasada dobrowolności

- art.183 [1]§1 k.p.c. mediacja jest dobrowolna,
- mediator dba o dobrowolność uczestniczenia w mediacji i zawierania porozumienia,
- przed rozpoczęciem mediacji strony uzyskują informację o możliwości wycofania się na każdym jej etapie oraz możliwości wybrania innego mediatora,
- mediator powinien być zaakceptowany przez strony

zasada bezstronności

- Mediator nie podejmuje mediacji lub wyłącza się z jej kontynuowania, jeżeli uzna że istnieje konflikt interesów o charakterze profesjonalnym lub osobistym ze stronami lub ich pełnomocnikami,
- Mediator ujawnia stronom wszelkie z nimi związki o charakterze zawodowym lub prywatnym i uwzględnia ich stanowisko w tym zakresie

gwarancje bezstronności mediatora

- brak instytucji wyłączenia mediatora na kształt wyłączenia sędziego,
- „Mediator z uwagi na charakter mediacji, nie ma żadnych uprawnień władczych. Nie rozstrzyga sporu. Jego zadanie polega na doprowadzeniu do zawarcia ugody. Dlatego też nie przewiduje się ograniczeń co do wyboru mediatora z uwagi na pokrewieństwo z jedną ze stron”

(uzasadnienie rządowego projektu ustawy z 20.08.2004r Mediacja w sprawach cywilnych)

zasada poufności

- art. 259^1k.p.c. mediator nie może być świadkiem co do faktów, o których dowiedział się w związku z prowadzeniem mediacji, chyba że strony zwolnią go z obowiązku zachowania tajemnicy
- art. 183^4 §3 k.p.c. bezskuteczne jest powoływanie się w toku postępowania na propozycje ugodowe, propozycje wzajemnych ustępstw lub inne oświadczenia składane w postępowaniu mediacyjnym

Zasada poufności

- art.183^4 §1 i 2 k.p.c. postępowanie mediacyjne nie jest jawne. Mediator, strony i inne osoby biorące udział w postępowaniu mediacyjnym są obowiązane zachować w tajemnicy fakty, o których dowiedziały się w związku z prowadzeniem mediacji. Strony mogą zwolnić mediatora i inne osoby z tego obowiązku

Dlaczego warto skorzystać z mediacji?

- umożliwia stronom wypracowanie lepszych relacji na przyszłość, łagodzi konflikt,
- obniża poziom negatywnych emocji,
- daje poczucie sprawczości, strony mają satysfakcję, że samodzielnie się porozumiały, a rozwiązanie nie jest narzucone arbitralnie,
- zmniejsza stres związany z konfliktem i sprawą sądową,
- uchyla niepewność związaną z treścią wyroku,
- skraca znacznie czas procesu,
- zmniejsza istotnie koszty procesu

koszty procesu a mediacja

- Gdy mediacja pozasądowa nie powiedzie się i strony skierują w ciągu 3 miesięcy pozew do sądu:
- do kosztów procesu strony zalicza się również poniesione wcześniej koszty mediacji do wysokości ¼ (art.98[1] § 2 k.p.c.,
- opłata sądowa podlega obniżeniu o 2/3, nie więcej niż o 400 zł (art. 13e u.k.s.c.)

koszty sądowe a mediacja

- Jeżeli w toku postępowania sądowego, strony na skutek skierowania do mediacji zawarły ugodę, to wniesiona opłata sądowa podlega zwrotowi:
- - w całości, jeżeli ugodę zawarto przed rozpoczęciem rozprawy, z wyj. opłaty minimalnej,
- - w ¾ , jeżeli ugodę zawarto po rozpoczęciu rozprawy,
- - w połowie, jeżeli zawarto ugodę w II instancji (art. 79 § 1 u.k.s.c.)

Mediacje ogółem w sądach rejonowych (okręgi sądowe) w 2019 r

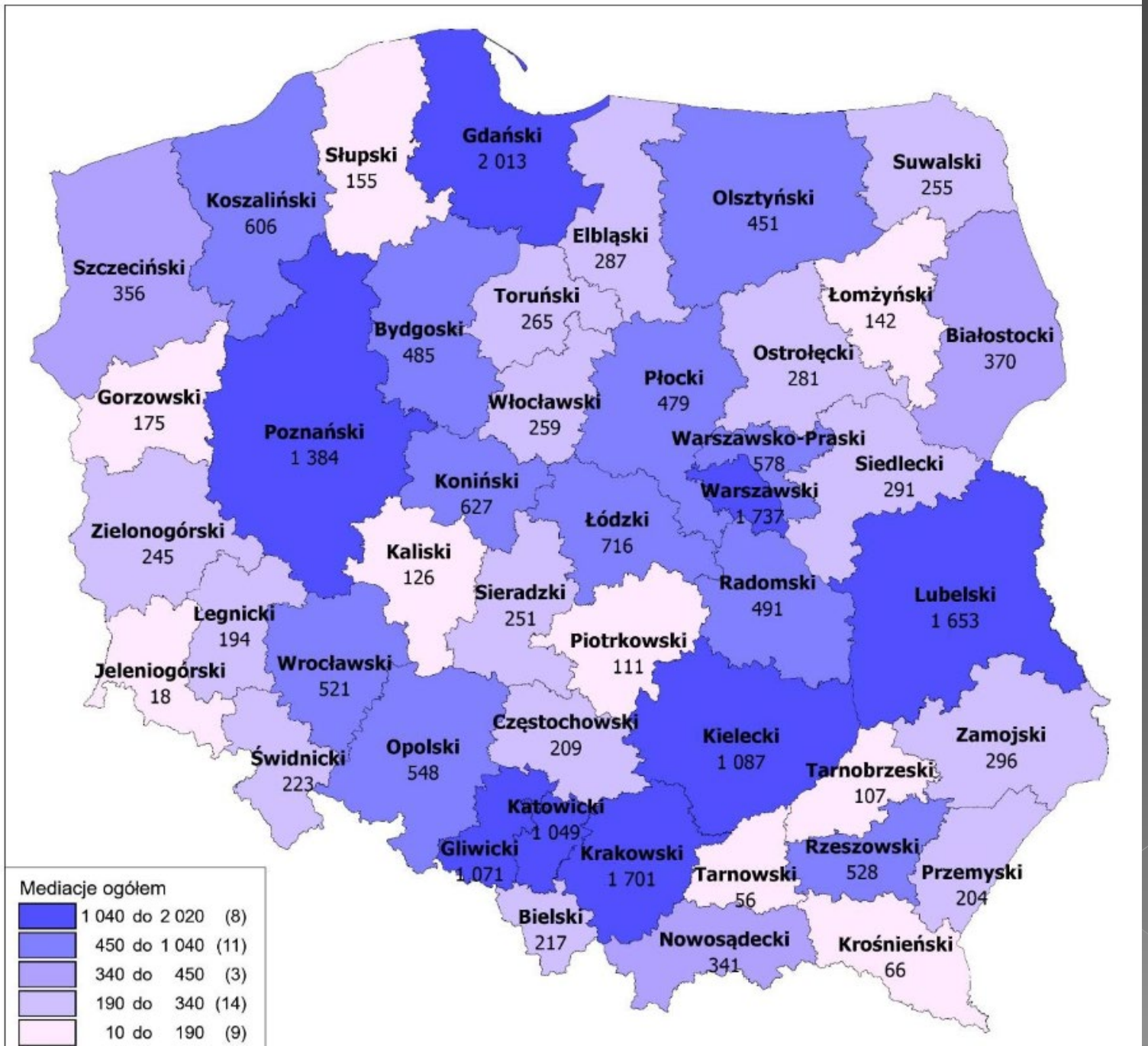

Mimo pandemii i ograniczeń z nią związanych również w pracy sądów, w 2021 roku wskaźnik ugód w sprawach cywilnych wzrósł o 2 %, a wskaźnik skuteczności mediacji - o 4 % w stosunku do ubiegłego roku i wynosi 1,6 %.

Liczba mediacji cywilnych w Sądach Rejonowych w 2020r

- Koszalin **– 221**, w tym:
- Sąd Rejonowy Koszalin – 80
- Sąd Rejonowy Białogard – 9
- Sąd Rejonowy Drawsko – 4
- Sąd Rejonowy Kołobrzeg – 110
- Sąd Rejonowy Sławno – 6
- Sąd Rejonowy Szczecinek – 6
- Sąd Rejonowy Wałcz – 6
- Gorzów – 22
- Szczecin 95

Liczba mediacji gospodarczych w 2020r

- Sąd Rejonowy Koszalin – 85
- Sąd Rejonowy Gorzów -14
- Sąd Rejonowy Szczecin 51

spotkania informacyjne

- art. 183 ^{6} §4 k.p.c. – przewodniczący może wezwać strony do udziału w spotkaniu informacyjnym dotyczącym polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji. Spotkanie informacyjne może prowadzić sędzia, referendarz sądowy, urzędnik sądowy, asystent sędziego lub stały mediator.
- Jeżeli strona bez uzasadnienia nie stawi się na spotkanie informacyjne, sąd może obciążyć ją kosztami nakazanego stawiennictwa poniesionymi przez stronę przeciwną (§6)

spotkanie informacyjne

- §146.Reg.urzędowania sądów powszechnych- celem spotkania informacyjnego jest zapoznanie stron z możliwościami i korzyściami wynikającymi z polubownego rozwiązania sporu, w szczególności mediacji.
- § 149. wyznaczenie spotkania informacyjnego pozostaje bez wpływu na terminy rozpraw lub posiedzeń
- § 151. spotkania informacyjne mogą być wyznaczone dla stron lub uczestników postępowania nieprocesowego więcej niż jednej sprawy.

spotkania informacyjne w SO w Koszalinie

- odbywają się w każdy wtorek
- g.9.30 - spotkanie informacyjne nt mediacji we wszystkich sprawach skierowanych przez sądy (zbiorcze),
- g. 10.00-12.00 posiedzenia mediacyjne w sprawach indywidualnych skierowanych przez sądy,
- SO w Koszalinie, BOI,
- przerwa wakacyjna

skierowanie na spotkanie informacyjne

- strony otrzymują postanowienie o wyznaczeniu posiedzenia informacyjnego, z pouczeniem o treści art. 183^8 § 6 k.p.c. oraz, że mają obowiązek stawić się w wyznaczonym terminie w SO,
- Pełnomocnicy otrzymują postanowienie o wyznaczeniu spotkania informacyjnego i zawiadomienie o terminie oraz iż strony otrzymały odpis postanowienia i wezwanie do stawiennictwa ,
- stawiennictwo stron jest obowiązkowe, pełnomocników - nieobowiązkowe

odmowa udziału w spotkaniu informacyjnym

- Strony mogą odmówić udziału w spotkaniu informacyjnym w przypadku, gdy przedstawią dokument poświadczający, że przed wszczęciem postępowania sądowego przystąpiły do mediacji, w której nie doszło do ugody, wystawiony przez mediatora, który prowadził mediację

nieuzasadniona odmowa udziału w spotkaniu informacyjnym

- Jeżeli strona bez uzasadnienia nie stawi się na spotkanie informacyjne, sąd może obciążyć ją kosztami nakazanego stawiennictwa poniesionymi przez stronę przeciwną – art. 183^8 § 6 k.p.c.

nieuzasadniona odmowa mediacji

- Art. 103 § 1 k.p.c. Niezależnie od wyniku sprawy sąd może włożyć na stronę obowiązek zwrotu kosztów wywołanych ich niesumiennym lub oczywiście niewłaściwym postępowaniem.
- § 2. Przepis § 1 dotyczy zwłaszcza kosztów powstałych wskutek uchylenia się od wyjaśnień lub złożenia wyjaśnień niezgodnych z prawdą, zatajenia lub opóźnionego powołania dowodów, a także oczywiście nieuzasadnionej odmowy poddania się mediacji.

projekt zmian KPC obligatoryjne spotkanie informacyjne

- art. 183 ^{8} § 4 otrzymuje brzmienie:

W sprawach o zniesienie współwłasności, o dział spadku, o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami, w sprawach gospodarczych oraz w sprawach z zakresu prawa pracy, przed pierwszym posiedzeniem wyznaczonym na rozprawę, Przewodniczący wzywa strony do udziału w spotkaniu informacyjnym dotyczącym polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji. Spotkanie informacyjne może prowadzić stały mediator.

rodzinne postępowanie informacyjne

- proj. art. 436^1 – 436^4 k.p.c.
- celem obowiązkowego rodzinnego postępowania informacyjnego jest pojednanie małżonków, a w braku możliwości pojednania – zawarcie ugody regulującej w szczególności sposób wykonywania władzy rodzicielskiej nad wspólnymi małoletnimi dziećmi, utrzymywanie kontaktów każdego z małżonków z ich wspólnymi małoletnimi dziećmi oraz alimenty pomiędzy nimi lub pomiędzy nimi a ich wspólnymi małoletnimi dziećmi.

Postępowanie ws gospodarczych

- dodaje się art. 458^{3a} w brzmieniu:

Do pozwu należy dołączyć dokument poświadczający, że przed wszczęciem postępowania sądowego strony przystąpiły do mediacji, w której nie doszło do ugody, wystawiony przez mediatora, który prowadził mediację. Przepis art. 130 stosuje się."

Postępowanie ws z zakresu prawa pracy

- dodaje się art. 477 [1 c] w brzmieniu:

„Do pozwu należy dołączyć dokument poświadczający, że przed wszczęciem postępowania sądowego strony przystąpiły do mediacji, w której nie doszło do ugody, wystawiony przez mediatora, który prowadził mediację. Przepis art. 130 stosuje się.”

Zatwierdzenie ugody

- art. 183 ^{14} § 2 i3 k.p.c.
- jeżeli ugoda podlega wykonaniu w drodze egzekucji, sąd zatwierdza ją poprzez nadanie jej klauzuli wykonalności, w przeciwnym wypadku sąd zatwierdza ugodę postanowieniem.
- Sąd odmawia nadania klauzuli albo zatwierdzenia ugody w całości lub części, jeżeli ugoda jest sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa, a także gdy jest niezrozumiała lub zawiera sprzeczności

Wysokość wynagrodzenia mediatora w sprawach cywilnych - aktualne

- **ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI** z dnia 20 czerwca 2016 r. **w sprawie wysokości wynagrodzenia i podlegających zwrotowi wydatków mediatora w postępowaniu cywilnym**
- **§ 1.** Rozporządzenie określa wysokość wynagrodzenia mediatora, w tym stałego mediatora, zwanych dalej "mediatorem", za prowadzenie postępowania mediacyjnego w sprawach cywilnych wszczętego na podstawie skierowania sądu i wydatki mediatora podlegające zwrotowi.
- **§ 2.** 1. W sprawach o prawa majątkowe wynagrodzenie mediatora wynosi **1%** wartości przedmiotu sporu, jednak nie mniej niż **150 złotych** i nie więcej niż **2000** złotych za całość postępowania mediacyjnego.
- 2. W sprawach o prawa majątkowe, w których wartości przedmiotu sporu nie da się ustalić, oraz w sprawach o prawa niemajątkowe wynagrodzenie mediatora za prowadzenie postępowania mediacyjnego wynosi za pierwsze posiedzenie **150** złotych, a za każde kolejne - **100** złotych, łącznie nie więcej niż **450 z**łotych.
- **§ 3.** Zwrotowi podlegają udokumentowane i niezbędne wydatki mediatora poniesione w związku z przeprowadzeniem mediacji na pokrycie kosztów:1) przejazdów - w wysokości i na warunkach określonych w przepisach dotyczących wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej;
- 2) wynajmu pomieszczenia niezbędnego do przeprowadzenia posiedzenia mediacyjnego, w wysokości nieprzekraczającej **70** złotych za jedno posiedzenie;
- 3) korespondencji, w wysokości nieprzekraczającej **30** złotych.
- **§ 4.** W razie nieprzystąpienia stron do mediacji, mediatorowi przysługuje zwrot poniesionych wydatków w wysokości nieprzekraczającej **70** złotych.
- **§ 5.** Wynagrodzenie mediatora, będącego podatnikiem zobowiązanym do rozliczenia podatku od towarów i usług, określone w § 2, oraz wydatki mediatora, o których mowa w § 3, podwyższa się o obowiązującą stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług.

Utworzenie Krajowego Rejestru Mediatorów (KRM)

- Celem głównym projektu jest profesjonalizacja zawodu mediatora poprzez utworzenie Krajowego Rejestru Mediatorów (KRM). KRM będzie rejestrem publicznym, zawierającym informacje o osobach, które są mediatorami. Wśród danych dostępnych w rejestrze znajdą się m. in. imię i nazwisko mediatora, dane kontaktowe, datę uzyskania uprawnień, kategorię spraw, w których mediator może prowadzić mediacje i inne.

Dziękuję za uwagę

Izabela Sobolewska
sędzia
koordynator ds. mediacji
w SO w Koszalinie